

KNVvL op Hoog Niveau

HANDBOEK KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LUCHTVAART 2018

HET VERENIGINGSBESTUUR

**ORGANISATIE, WERKWIJZE,
SAMENSTELLING & PROFIEL**

11 NOVEMBER 2018

Handboek 2018 Het Verenigingsbestuur

Inleiding

Het Verenigingsbestuur bestaat uit tenminste vijf leden die vooral besturen op hoofdlijnen. Er is specifiek aandacht voor interne samenwerking en het inhoudelijk strategisch en beleidsproces. Het Verenigingsbestuur vergadert als enige met de Verenigingsraad en wordt bijgestaan door de Raad van Advies.

Leden van het Verenigingsbestuur kunnen zich laten bijstaan door een adviescommissie. Adviescommissies worden ingesteld voor specifieke onderwerpen en thema's om bestuursleden te adviseren voor het betreffende specifieke onderwerp.

INHOUD

I. Organisatie & werkwijze	3
1. Verenigingsbestuur bestaat uit tenminste vijf personen	
2. Specifieke aandacht voor interne samenwerking	
3. Specifieke aandacht voor inhoudelijk strategisch- en beleidsproces	
4. Verenigingsbestuur vergadert als enige met Verenigingsraad	
5. Adviescolleges voor bestuursleden	
II. Samenstelling en profiel van het Verenigingsbestuur	4
1. Samenstelling	
2. Profielen	
3. Algemeen profiel bestuursleden	
4. Voorzitter bestuur	
5. Vicevoorzitter bestuur	
6. Penningmeester bestuur	
7. Algemeen bestuurslid Strategisch Proces	
III. Samenstelling en profielschets van de Adviescommissies	9
Zes Adviescommissies	
1. Voorzittersoverleg	
2. Public Affairs	
3. Financieel Beleid	
4. Juridische Zaken	
5. Strategisch Proces	
6. Organisatiemodel	

I. Organisatie & Werkwijze van het Verenigingsbestuur

Het Verenigingsbestuur bestaat uit vijf leden zonder uitvoerende portefeuilles. Binnen het bestuur is specifiek aandacht voor de interne samenwerking en het inhoudelijk strategisch- en beleidsproces.

1. Verenigingsbestuur bestaat uit tenminste vijf personen

Het Verenigingsbestuur bestaat in principe uit tenminste vijf leden: voorzitter, vicevoorzitter, penningmeester en twee algemeen bestuursleden. Volgens de vastgestelde uitgangspunten hebben bestuursleden geen dubbelfuncties en geen uitvoerende taken.

2. Specifieke aandacht voor interne samenwerking

Binnen het bestuur is de vicevoorzitter verantwoordelijk voor verbetering van de interne samenwerking. Dat geldt voor de samenwerking tussen Verenigingsbestuur, Verenigingsbureau, Afdelingen en de Raad van Advies.

De vicevoorzitter is verantwoordelijk dat het verenigingsbestuur zelf zorg draagt voor de kwaliteit van het proces, de stukken en de uitvoering; en bewaking daarvan. Tevens zorgt hij voor een goede communicatie binnen de hele KNVvL en dan met name van het verenigingsbestuur met de verenigingsraad en met de afdelingen.

Hieronder valt ook dat duidelijk wordt wie waarvoor verantwoordelijk is en wie waarover besluit en communiceert. Deze duidelijkheid kan worden gegeven op basis van de resultaten van het nieuwe strategisch- en beleidsproces, omdat daaruit ook duidelijk wordt welke taken centraal resp. decentraal worden belegd. De vicevoorzitter werkt daarom nauw samen met het bestuurslid dat verantwoordelijk is voor de strategische cyclus.

3. Specifieke aandacht voor inhoudelijk strategisch- en beleidsproces

De KNVvL kent een stevig strategisch- en beleidsproces. Dit proces wordt geleid door een bestuurslid dat niet (eerst of ook) financieel verantwoordelijk is binnen het bestuur. Het bestuurslid dat verantwoordelijk is voor het inhoudelijk strategisch- en beleidsproces treft juist in de penningmeester de noodzakelijke financiële counterpart.

4. Alleen Verenigingsbestuur vergadert met Verenigingsraad

Het verenigingsbestuur is het enige orgaan dat overlegt met de verenigingsraad. Het verenigingsbestuur zorgt zelf voor een ordentelijke voorbereiding van en informatievoorziening tijdens de vergadering van de verenigingsraad. Deze keuze staat los van de facilitaire ondersteuning die het verenigingsbureau levert bij het voorbereiden en de verslaglegging van vergaderingen van het verenigingsbestuur, de verenigingsraad en de Raad van Advies.

5. Adviescommissies voor bestuursleden

Adviescommissies ondersteunen bestuursleden individueel ten aanzien van een specifieke taak of verantwoordelijkheid. De commissies hebben geen beslissingsbevoegdheid, leden worden aangezocht vanwege hun specifieke kennis. Het bestuur is verantwoordelijk voor samenstelling, taken, verantwoordelijkheden en werkwijze. Het verenigingsbestuur heeft de volgende adviescommissies: financieel beleid, juridische zaken, public affairs, strategisch proces, voorzittersoverleg en organisatiemodel.

II. Samenstelling en Profiel van het Verenigingsbestuur

Inleiding

Het Verenigingsbestuur is in eerste aanleg verantwoordelijk voor het behartigen van de belangen van de leden om de mogelijkheden voor onze luchtsporten te beschermen en uit te breiden. Daarvoor ontwikkelt het bestuur – met alle betrokkenen – beleid en strategie. Voorbereiding en uitvoering van het beleid zijn gedelegeerd aan de directeur, die daartoe de beschikking heeft over een professioneel verenigingsbureau.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid en het afleggen van verantwoording over de uitvoering. Het bestuur is specifiek verantwoordelijk voor het vaststellen van de begroting, het jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag. Van de verenigingsraad wordt goedkeuring gevraagd.

Het bestuur functioneert in al haar facetten als een collegiaal team met een collectieve verantwoordelijkheid jegens elkaar en de KNVvL, intern en extern. Het bestuur geeft zodoende leiding aan de KNVvL.

1. Samenstelling

- Voorzitter Ronald Schnitker
- Vicevoorzitter Wouter Stigter
- Penningmeester Hendrik Kort
- Strategisch Proces Marion Rozema
- Algemeen lid Rieteke van Luijt-Huisman
- Algemeen lid Cees Kamminga

2. Profielen

De taken van het bestuur zijn te verdelen in onderstaande kerntaken:

- Behartigen van de belangen van de leden
- Ontwikkelen van beleid en strategie
- Uitvoeren van het beleid en verantwoording afleggen over de uitvoering
- Leidinggeven aan de KNVvL

3. Algemeen profiel bestuursleden

Een bestuurslid herkent zich in de kernwaarden en – kwaliteiten van de vereniging en draagt die uit. Hij is integer, heeft gevoel voor verhoudingen en is zich bewust van de grote verantwoordelijkheid die het bestuur draagt ten opzichte van de luchtsporten in het algemeen en de KNVvL en de afdelingen in het bijzonder.

Een bestuurslid van de KNVvL bezit algemene bestuurlijke kwaliteiten en heeft relevante bestuurservaring. Hij is in staat om met de andere bestuursleden te werken als een team, is een teamspeler en in staat om medewerkers en vrijwilligers binnen de vereniging te binden. Hierbij werkt hij vanuit vertrouwen en een open en eerlijke wijze van communiceren.

Hij is in staat strategische uitgangspunten te beoordelen, weet door het stellen van kritische vragen de werkorganisatie en vereniging een spiegel voor te houden. Het bestuurslid kan de balans bewaken tussen kritisch tegenspel en constructief samenwerken. Hij kan besturen op hoofdlijnen, weet afstand te bewaren tot de werkorganisatie en is niet gericht op het operationeel beleid. Bestuursleden besturen de vereniging. De uitvoering wordt overgelaten aan het verenigingsbureau van de KNVvL alsmede de daaronder ressorterende commissies en werkgroepen.

4. Voorzitter bestuur

De voorzitter van de KNVvL is het boegbeeld van de vereniging. Hij is de verbindende kracht met partijen en organisaties met relaties met de KNVvL en binnen de KNVvL en dan met name de afdelingen, het verenigingsbestuur en met het verenigingsbureau onder leiding van de directeur.

De voorzitter is een strateeg met charisma en een dienstbare instelling. Hij is een collegiaal bestuurder met gezag en met capaciteiten voor het doorontwikkelen van de KNVvL als vereniging.

De voorzitter staat voor het beleid dat is uitgezet. Hij zorgt voor verdediging, toelichting en regie over de uitvoering. Dat gebeurt extern en ook intern op vergaderingen van de verenigingsraad en Raad van Advies. Zijn handelen is zichtbaar en op hoofdlijnen op basis van het vastgestelde beleid. Dit geldt ook ten aanzien van de afdelingen.

Heel concreet geeft de voorzitter leiding aan vergaderingen van het verenigingsbestuur en de verenigingsraad en bijeenkomsten met de Raad van Advies. Daarnaast zorgt hij voor een goede afstemming van de procedurele gang van zaken met de directeur van het verenigingsbureau.

De voorzitter heeft ervaring met professionalisering van bestuur en organisatie in een verenigingscontext. Hij heeft ervaring met het leiden van een bestuursteam en het leiden van discussies. Hij heeft ervaring met (het toezien op) aansturen van een werkorganisatie bij een vereniging of instelling en is in staat om op afstand de procedurele gang van zaken binnen het verenigingsbureau te bewaken. Overigens onderhoudt de directeur voor uitoefening van zijn rol en functie namens de KNVvL voor werkbesprekingen en onderhandelingen ook externe contacten.

Behalve de genoemde functie-eisen voor bestuursleden gelden voor de voorzitter de volgende aanvullende functie-eisen en taken.

Specifieke taken voorzitter

- Toelichting en verdediging van bestuursbeleid op de vergadering van de ledenraad en vertegenwoordiging van het bestuur binnen de vereniging
- Leiding van vergaderingen van het bestuur en de ledenraad
- Afstemming van de procedurele gang van zaken met de directeur van het verenigingsbureau
- Zichtbaar handelen en handelen op hoofdlijnen op basis van het beleid
- Vertegenwoordiging van de KNVvL bij (formele en ceremoniële) externe contacten

Profielschets voorzitter

- De voorzitter kan als leider schakelen tussen diverse rollen:
  - als boegbeeld een inspirerende stip aan de horizon kunnen schetsen
  - als bestuursvoorzitter het bestuur tot een hecht collectief kunnen smeden
  - als verbinder de samenwerking binnen de KNVvL kunnen versterken
  - als netwerker de juiste personen/organisaties bij de KNVvL kunnen betrekken
- heeft ervaring met professionalisering van bestuur en organisatie in een verenigingscontext
- heeft ervaring met het leiden van een bestuursteam en het leiden van discussies
- heeft verbindend vermogen
- kan strategisch handelen
- is in staat de visie van de vereniging uit te dragen
- is in staat om mensen te motiveren en de teamgeest binnen het bestuur (en de organisatie) te bevorderen
- heeft ervaring met (het toezien op) aansturen van een werkorganisatie bij een vereniging of instelling
- is in staat om op afstand de procedurele gang van zaken binnen het afdelingssecretariaat te bewaken
- is betrokken bij en affiniteit met de aard van de vereniging

5. Vicevoorzitter bestuur

De vicevoorzitter beschikt net als de voorzitter over strategisch inzicht en relevant charisma om als vervanger van de voorzitter en tweede man in het bestuur te zorgen voor een collegiaal bestuur met gezag en capaciteiten voor het doorontwikkelen van de KNVvL als vereniging. De vicevoorzitter kan de voorzitter in alle taken ondersteunen en ook vervangen.

Waar de voorzitter de bruggenbouwer met relaties buiten de KNVvL is, is de vicevoorzitter vooral de bruggenbouwer binnen de KNVvL. Hij zorgt voor een hechte samenwerking binnen de organisatie. De vicevoorzitter heeft specifiek aandacht voor de kwaliteit en transparantie van de besluitvorming binnen de KNVvL. Daarbij horen uitvoering van procedurele zaken, het voorbereiden en verslaglegging van bestuursvergaderingen, maar vooral ook hoe betrokkenen en afdelingen binnen de KNVvL met elkaar en het bestuur en verenigingsbureau omgaan. Daarmee vervult de vicevoorzitter ook de taken die doorgaans door een bestuurssecretaris worden verzorgd.

Behalve de genoemde functie-eisen voor bestuursleden gelden voor de vicevoorzitter de volgende aanvullende functie-eisen en taken.

Specifieke taken vicevoorzitter

- neemt het (technisch) voorzitterschap over bij bestuursvergaderingen bij afwezigheid van de voorzitter
- vertegenwoordigt de KNVvL bij afwezigheid van de voorzitter
- is incidenteel vertegenwoordiger van de KNVvL bij externe contacten
- voert regie over de voorbereiding en het beleggen van alle vergaderingen
- voert regie over vaststellen en samenvatten van besluiten op bestuursvergaderingen
- verzorgt correspondentie voor het hoofdbestuur

Profielschets vicevoorzitter

- kan de voorzitter van de KNVvL in voorkomende situaties op passende wijze vervangen
- ondersteunt de voorzitter om als boegbeeld een inspirerende stip aan de horizon kunnen schetsen
- draagt bij om het bestuur tot een hecht collectief te laten functioneren
- zorgt intern voor een hechte samenwerking binnen de KNVvL
- heeft ervaring met (het toezien op) aansturen van een werkorganisatie bij een vereniging of instelling
- is in staat om op afstand de procedurele gang van zaken binnen het verenigingsbureau te bewaken
- voelt zich medeverantwoordelijk voor de kwaliteit en transparantie van het besluitvormingsproces
- is vaardig in het vastleggen van bestuurlijke onderwerpen gestructureerd, nauwkeurig en met gevoel voor zorgvuldigheid en de juiste mate van detail
- is in staat tot samenwerking: hij/zij kan zich richten op het verenigingsbelang en kan samen met anderen een bijdrage leveren aan het gemeenschappelijk resultaat

6. Penningmeester bestuur

De penningmeester is verantwoordelijk voor het financieel beheer van de KNVvL. De penningmeester heeft op regelmatige basis overleg met de directeur, hoofd financiën, de accountant en de financiële commissie. Hij bewaakt de financiële gang van zaken binnen de vereniging. Hij houdt het bestuur op de hoogte van financiële zaken.

De penningmeester is betrokken bij financiële verslaglegging en informeert regelmatig, doch minstens eenmaal per jaar, de overige bestuurders over de prognoses, jaarrekening, begroting e.d.. Hij is betrokken bij het overleg met de accountants inzake de accountantsverklaring bij de jaarrekening en presenteert de jaarrekening en de begroting aan de verenigingsraad.

De penningmeester heeft ervaring met de financiële bedrijfsvoering en beleidscyclus van een grote organisatie. Hij is in staat om het bestuur te adviseren over de financiële aspecten van de vereniging met het oog op de maatschappelijke, economische, politieke en demografische ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de sport en de KNVvL. Hij beschikt over ruime financiële en/of bedrijfseconomische deskundigheid.

Behalve de genoemde functie-eisen voor bestuursleden gelden voor de penningmeester de volgende aanvullende functie-eisen en taken.

Specifieke taken penningmeester

- is betrokken bij financiële verslaglegging en adviseert regelmatig, doch minstens eenmaal per jaar, de overige bestuurders over de prognoses, jaarrekening, begroting e.d.
- is betrokken bij het overleg met de accountants inzake de accountantsverklaring bij de jaarrekening
- presenteert de jaarrekening en de begroting aan de ledenraad vergadering
- bewaakt de financiële gang van zaken binnen de vereniging
- tekent de facturen voor akkoord, conform vastgestelde procedure

Profiel schets penningmeester

- heeft ervaring met de financiële bedrijfsvoering / beleidscyclus van een grote organisatie
- is in staat om het bestuur te adviseren over de financiële aspecten van de vereniging met het oog op de maatschappelijke, economische, politieke en demografische ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de sport en de NKBV
- beschikt over ruime financiële en/of bedrijfseconomische deskundigheid
- heeft kennis op het gebied van fiscale zaken en subsidies. heeft ervaring met het op afstand besturen van een bureauorganisatie die over een professionele afdeling financiën beschikt
- heeft kennis en inzicht in financiële processen, weet de overige bestuurders te adviseren over jaarrekening, begroting, ed. Weet welke informatie nodig is om financieel beleid te volgen, te controleren

7. Algemeen bestuurslid Strategisch Proces

De portefeuillehouder Strategisch Proces is verantwoordelijk voor introductie en ontwikkeling van het strategisch proces binnen de KNVvL in twaalf stappen. In het Strategisch Proces worden afdelingen nadrukkelijk betrokken bij de ontwikkeling, uitvoering en verantwoording van de uitvoering van het beleid. Het bestuurslid is verantwoordelijk voor de verbetering van de uitvoering van het beleid binnen de gehele vereniging en voor de voorbereiding van de verantwoording over de uitvoering van het beleid.

Behalve de genoemde functie-eisen voor bestuursleden gelden voor het algemeen bestuurslid Strategisch Proces de volgende aanvullende functie-eisen en taken.

Specifieke taken bestuurslid Strategisch Proces

- Introductie en ontwikkeling van het Strategisch Proces in twaalf stappen
- Verbetering van de uitvoering van het beleid binnen de gehele vereniging
- Voorbereiding van de verantwoording over de uitvoering van het beleid

Profielchets bestuurslid Strategisch Proces

- zorgt intern voor een hechte samenwerking binnen de KNVvL
- heeft ervaring met (het toezien op) de introductie en ontwikkeling van strategisch processen
- is in staat om op afstand de procedurele gang van zaken binnen het verenigingsbureau te bewaken
- specifiek verantwoordelijk voor het strategisch proces binnen de KNVvL
- draagt een specifieke verantwoordelijkheid voor het betrekken van afdelingen en daarnaast alle relevante betrokkenen bij het totale beleidsproces van de KNVvL
- in staat tot samenwerking: hij/zij kan zich richten op het verenigingsbelang en kan samen met anderen een bijdrage leveren aan het gemeenschappelijk resultaat
- kennis en ervaring, opgedaan in beroepsmatige omgeving, in het opzetten van een strategisch proces
- Uitstekende en samenbindende communicatieve vaardigheden

III. Samenstelling en profielschets Adviescommissies

Inleiding

Leden van het Verenigingsbestuur kunnen zich laten bijstaan door een adviescommissie. Adviescommissies worden ingesteld voor specifieke onderwerpen en thema's. De KNVvL kent zes Adviescommissies onder verantwoordelijkheid van een bestuurslid.

De Raad van Advies is voor advisering van het verenigingsbestuur over alle vraagstukken waarover het verenigingsbestuur adviezen vraagt en de Raad van Advies heeft de mogelijkheid om het verenigingsbestuur ook ongevraagd van advies te dienen.

1. Voorzittersoverleg *Wouter Stigter*

Het is van belang dat het bestuur een nauwe relatie onderhoudt met de afdelingsbesturen. Dat gebeurt via de afdelingsvoorzitters. Zij adviseren het bestuur voor belangrijke onderwerpen en zoeken naar samenwerking om de KNVvL te verbeteren. Het voorzittersoverleg staat onder leiding van de vicevoorzitter die binnen het bestuur verantwoordelijk is voor de interne samenwerking. De resultaten van het voorzittersoverleg blijven de verantwoordelijkheid van het verenigingsbestuur.

2. Public Affairs *Ronald Schnitker*

De leden adviseren de voorzitter en de directeur hoe de public affairs het beste kunnen worden behartigd. Het kan zijn dat een aantal leden vanwege specifieke kennis of relatienetwerken permanent lid zijn (leden van de Raad van Advies) en dat andere leden worden aangezocht omdat zij op dat moment over het specifieke onderwerp de benodigde kennis, ervaring en relatienetwerken (bijvoorbeeld communicatiedeskundigen) beschikbaar kunnen stellen.

3. Financieel Beleid *Hendrik Kort*

De penningmeester laat zich bijstaan door financieel specialisten om het financieel beleid van de KNVvL te toetsen en te verbeteren. Dit kan gaan om specifieke onderwerpen zoals hoe om te gaan met algemene reserves of de wijze van inrichting van de begroting en budgetten. De adviescommissie gaat niet over het inhoudelijke beleid en geeft dus geen oordeel of de begroting verantwoord is of dat de jaarrekening een juiste weergave biedt.

4. Juridische Zaken *Ronald Schnitker*

De voorzitter leek alleen verantwoordelijk voor de juridische procedures. Daarom is de commissie Juridische Zaken nieuw leven in geblazen. Het heeft de voorkeur dat de juridische kennis in de toekomst wordt ondergebracht onder verantwoordelijkheid van de directeur; wel of niet in de vorm van een centrale commissie.

5. Strategisch proces *Marion Rozema*

Het strategisch proces maakt duidelijk wat de ambitie voor de lange termijn is tot en met hoe de doelen worden uitgevoerd en wat de resultaten van de inspanningen zijn. Dat geldt voor alle niveaus binnen de vereniging. Deze commissie ondersteunt de invoering.

6. Organisatiemodel *Wouter Stigter*

Het is van belang dat de verschillende posities duidelijk worden van afdelingen en van aangesloten organisaties. In 'Met vertrouwen effectief de toekomst tegemoet' is een eenvoudig lijkend onderscheid gemaakt, maar de praktijk blijkt ingewikkelder. Daarom wordt dit nog verder uitgewerkt.

1. Voorzittersoverleg

Inleiding

Het voorzittersoverleg is nieuw leven in geblazen. Dit overleg wordt gevoerd onder leiding van vicevoorzitter Wouter Stigter die eerst verantwoordelijk is voor de contacten tussen verenigingsbestuur en afdelingen. Nagenoeg alle afdelingen hebben deelgenomen aan het hernieuwde overleg en zijn dat van plan voor het vervolg.

Belangrijk is dat alle voorzitters deelnemen, verbindende onderwerpen aandragen en actief bijdragen aan de dialogen. Het voorzittersoverleg wordt in geen geval een monoloog van het bestuur, integendeel; juist de inbreng van de afdelingen is fundamenteel en het bestuur wil vooral gedachten uitwisselen om tot goede plannen en verbeteringen te komen.

Samenstelling Voorzittersoverleg

• Bestuurslid	Wouter Stigter
• Aerobatics	Ringo Massa
• Algemene Luchtvaart	Michiel Kasteleijn
• IACE	Michiel Kasteleijn
• Ballonvaren	René Zwarteveen
• Deltavliegen	vacature
• Gemotoriseerd Vliegen	Michaël Tefsen
• Historische Luchtvaart	Christiaan Soeteman
• Luchtvaartkennis	Arno Landewers
• Luchtvaartwetenschappen	Christophe Hermans
• Modelvliegsport	Frits van Laar
• Parachutespringen	Harold Boekholt
• Paramotorvliegen	Frank Moorman
• Schermvliegen	Sanne Both
• Zweefvliegen	Sijmen de Vries

Profielschets leden Voorzittersoverleg

Leden van het voorzittersoverleg zijn voorzitter van één van de afdelingen. Daarmee brengen zij inzicht en kennis van de specifieke luchtsport en afdeling mee. Tevens zijn voorzitters in staat om de KNVvL op hoofdlijnen, en dus ook over andere onderwerpen dan hun eigen luchtsport, te adviseren en te ondersteunen met kennis en netwerken.

Voorzitters zitten er niet alleen voor het belang van de eigen luchtsport, maar voor het algehele belang van de KNVvL en daarmee dus ook voor andere luchtsporten. Dat vergt specifieke kwaliteiten die van voorzitters wordt verlangd.

Bovendien zijn de voorzitters ook de schakel tussen het verenigingsbestuur en de eigen achterban en met name het eigen afdelingsbestuur. Van de voorzitters wordt verwacht dat zij het afdelingsbestuur over alle relevante KNVvL-zaken informeren.

2. Public Affairs

Inleiding

De mogelijkheden voor luchtvaart en luchtvaart staan enorm onder druk. Wie het dossier Lelystad heeft gevolgd en de bedreigingen voor luchtvaart ongeveer tien jaar geleden nog herinnert, weet hoe belangrijk het is om ons netwerk met overheden en politiek te verbeteren. Eens te meer is luchtvaart gebruik inclusief alle wet- en regelgeving geen kwestie van een enkele afdeling op zich of voor een enkel hoofdbestuurslid met uitzonderlijk veel kennis en te weinig tijd.

De Adviescommissie adviseert de voorzitter en directeur op welke wijze proactief de belangen van de vereniging kunnen worden behartigd. Dit is van belang op het niveau van de Nederlandse overheden en voor de internationale belangenbehartiging. Dat kan zijn door een structuur te ontwerpen hoe iedereen juist in zijn beste positie wordt gebracht en functioneert: de afdeling eerst aan zet – zo nodig op de achtergrond ondersteund – tot en met dat op het juiste moment de voorzitter van het Verenigingsbestuur – geheel volgens afspraak en strategie – wordt ingezet als escalatie noodzakelijk is en die strategie het beste zou werken.

De Raad van Advies heeft eerder aangegeven een belangrijker rol te willen spelen door zo gewenst en nuttig hun netwerk in te zetten. Daarnaast zijn er specifiek deskundigen in public affairs die we graag willen inzetten ruim voordat het urgent is. De adviescommissie is liefst een combinatie van mensen uit de netwerken van leden van Raad van Advies en specifiek deskundigen om permanent en incidenteel tijdig en intensief samen te werken.

Samenstelling Public Affairs

- Voorzitter x
- Bestuur Ronald Schnitker
- Bureau Ronald Termaat
- Netwerk RvA x
- Netwerk RvA x
- Specialist x
- Specialist x
-

Profielchets leden Public Affairs

Leden van de Adviescommissie Public Affairs hebben kennis en inzicht in politiek, bestuur, media en belangenbehartiging en zijn daarin werkzaam of hebben relevante netwerken. Ze zijn in staat om op hoofdlijnen de voorzitter en directeur te adviseren over Public Affairs en zo nodig bij calamiteiten tijd, energie en netwerken beschikbaar te stellen in het belang van de KNVvL.

3. Financieel Beleid

Inleiding

De KNVvL kende een Financiële Commissie van de Ledenraad en een Financiële commissie als adviseur van het bestuur. In het proces KNVvL naar Hoger Niveau is er voor gekozen om tot integratie over te gaan en de kennis en menskracht te bundelen als adviescommissie van de penningmeester ter bevordering van een optimaal financieel beleid en de uitvoering daarvan.

Het is de bedoeling om de penningmeester te adviseren hoe het financieel beleid te verbeteren. Het gaat daarbij om het meerjarig financieel beleid, zoals hoe om te gaan met vermindering van subsidies of mee te denken over andere duurzame inkomstenbronnen. In het verleden is advies gevraagd over de contributiestructuur en de verenigingsreserve. De commissie kan dus over specifieke onderwerpen advies worden gevraagd door de penningmeester. Tevens wordt van de adviescommissie verwacht de penningmeester te ondersteunen bij het optimaliseren van het financieel beheer zoals uniforme begrotingen en tijdige vaststelling en consolidatie.

Onderwerpen voor de Adviescommissie Financieel Beleid

Voorbeelden van onderwerpen voor de Adviescommissie Financieel Beleid:

- Algemene reserves en weerstandsvermogen (oud document aanwezig)
- Reserve pand (wat mee te doen)
- Begroting (Format en Regels zoals sluitend, reëel, gebaseerd op huidige ledenaantal etc)
- Financieel proces ofwel Financieel Statuut
- Kwaliteitscontrole en Beheers tools (inclusief sancties)
- Afspraken 'vermogenspositie' projecten/afdelingen
- Renteverdeling (is aanwezig)
- Doorbelasting personeel/diensten
- Aangaan financiële verplichtingen
- Bevoegdheden afdeling: begroting, vaststellen afdelingstoeslag, goedkeuren uitgaven etc.
- Kwartaalrapportages

Samenstelling Financieel Beleid

- Bestuurslid   Hendrik Korst
- Voorzitter   Ronald de Vries
- x
- x

Profielchets leden Financieel Beleid

Leden van de Adviescommissie Financieel Beleid zijn in staat om de penningmeester te adviseren op hoofdlijnen om een duurzaam en verantwoord financieel beleid te waarborgen en te stimuleren. De KNVvL zoekt voor deze commissie financieel deskundigen zoals controllers of financieel adviseurs en strategen.

4. Juridische Zaken

Inleiding

De Adviescommissie Juridische Zaken is nodig gezien het toenemend aantal procedures. Vooral nog deden Dick van het Kaar en Ronald Schnitker veel van de juridische zaken. Dit werk is te veelomvattend om er thans door de voorzitter bij gedaan te worden en ook de tijdsbeschikking van Dick van het Kaar is beperkt. Daarom is gezocht naar versterking van de juridische kennisbank binnen de KNVvL.

De portefeuille Juridische Zaken is zeer specialistisch ofwel het terrein van juristen. Niet voor alle afdelingen is dit onderwerp even relevant of aan de orde van de dag. Voor dit onderwerp is het van het grootste belang zo goed mogelijke vrijwillige specialisten te verenigen voor de specifieke zaken die aan de orde zijn met medewerkers van het verenigingsbureau.

De KNVvL kiest als uitgangspunt dat juridische procedures zo veel als mogelijk worden voorkomen. Dat kan door op goede gronden en op de juiste wijze te overleggen met partijen waarmee de KNVvL een geschil dreigt te hebben of heeft.

Voor de Adviescommissie zijn van afdelingen specifieke deskundigen aangesloten.

Samenstelling Juridische Zaken

- Bestuurslid Ronald Schnitker
- Voorzitter Dick van het Kaar
- Dick van het Kaar, jurist dick.van.het.kaar@knvvl.nl
Luchtvaart Algemeen, Zweefvliegen, Internationaal publiekrecht, Luchtrecht
- Leden:
- Frank Berkhout, advocaat, Zweefvliegen, Civiel recht, Litigation
- Pieter Boonstra, jurist, Schermvliegen, PPL, Telecommunicatie-, Privacy- en Mededingingsrecht, Informatica, Luchtrecht
- Marten van Eerten, advocaat, Paragliding, Onroerend goedrecht, Pachtrecht, Vennootschapsrecht
- Peter Garrels, advocaat, Zweefvliegen, Civiel recht, Verbintenissenrecht, Arbeidsrecht, Bestuursrecht
- Wiebe Hofstra, advocaat, Para, Intellectueel recht, Eigendomsrecht, Arbeidsrecht, Bestuursrecht
- M.F. van Hulst, advocaat, Zweefvliegen,
- Hadewych van Kempen, politicoloog, Zeilvliegen, Respons Regulation, Inspectie Luchthavens
- Caroline Kooij-Drijkoningen, jurist, Luchtvaartrecht, Contractenrecht algemene voorwaarden en aansprakelijkheid, Brevetten
- Pieter Paul van der Meer, advocaat, Modelvliegen, Civiel recht, Strafrecht, Letselschade-recht, Rechtshulp
- David Pijl, advocaat, Zweefvliegen, PPL, Civiel recht, Vastgoedrecht, Ondernemingsrecht
- Obbe Wassenaar, management consultant, advocaat, PPL, Overeenkomstenrecht, Omgevingsrecht, Rechtspersonenrecht
- Kees Wijnberg, Ir. Luchtvaart & Ruimtevaart techniek, Nederlands recht BA, EASA regelgeving, Buitenlandse registraties in NL
- Bouke Zonneveld, Informatica BA, Ballonvaren, eigenaar Veluwe Ballooning, projectleider gemeente Apeldoorn

Profielschets leden Juridische Zaken

Leden van de Adviescommissie hebben uitgebreide kennis van juridische vraagstukken en dan met name ten aanzien van wet- en regelgeving voor luchtruim en grondgebruik voor luchtspporten en luchtruim. Zij hebben ervaring in juridische procedures en zijn in staat en bereid om de KNVvL (gemachtigd) te vertegenwoordigen in juridische conflicten en procedures.

5. Strategisch Proces

Inleiding

Het strategisch proces is van het grootste belang om te bepalen wat het belangrijkste is dat de KNVvL als geheel en de afdelingen afzonderlijk doen. Maar dan wel liefst op elkaar afgestemd. Het strategisch proces valt onder verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder Strategisch Proces. In het strategisch proces wordt de Strategische Agenda van de KNVvL geformuleerd om vervolgens te worden geconcretiseerd in het Jaarplan van de KNVvL. Vervolgens volgt de uitvoering en verantwoording in het Jaarverslag. Bij het proces zijn bijna alle geledingen binnen de KNVvL vertegenwoordigd. Zij hebben allemaal een eigenstandig aandeel in het gehele proces.

Leden van de Adviescommissie ondersteunen het bestuurslid bij de introductie en uitvoering van het totale proces. Daarbij gaat het er om dat de bepaalde stappen op de juiste wijze worden gezet, eenvoudige processtappen en formats worden ontwikkeld, afdelingen in staat worden gesteld met beperkte inspanningen een elementaire bijdrage te leveren en het proces vooral praktisch en uitvoerbaar is.

Samenstelling Strategisch Proces

- Bestuurslid   Marion Rozema
- Lid   Charles de Leeuw
- Lid   Wouter Stigter

Profielschets leden Strategisch Proces

Leden van de Adviescommissie Strategisch Proces hebben ervaring met strategische processen inclusief het concretiseren in jaarplannen en het monitoren van de uitvoering en verantwoording afleggen over de uitvoering. Zij zijn in staat om de processtappen zo in te richten dat vrijwilligers met minder ervaring in dergelijke processen, toch in staat zijn om hun bijdrage te leveren. We denken aan procesmanagers, projectmanagers, consultants en begeleiders van veranderingsprocessen.

In eerste aanleg kiest het verenigingsbestuur er voor om de secretarissen van alle afdelingen vanuit hun functie lid te laten zijn van deze adviescommissie. Doorgaans zijn de secretarissen belast met het jaarplan, het bijhouden van de voortgang van de uitvoering van het jaarplan en het jaarverslag. Daarom is het logisch om hen lid te laten zijn, waarbij afdelingsbesturen de vrijheid hebben om een ander afdelingslid af te vaardigen.

6. Organisatiemodel

Inleiding

De werkgroep van Harold Boekholt heeft in 'Met vertrouwen de toekomst tegemoet' een ogenschijnlijk eenvoudig onderscheid gemaakt tussen 'Afdelingen' en 'Aangesloten Organisaties'. De praktijk blijkt ingewikkelder. Zo zijn er ook verenigingen aangesloten bij afdelingen, inclusief verenigingen met leden die geen lid zijn van de KNVvL.

Daarom kijken we zorgvuldig naar de 'afwijkingen' van de tweedeling en hoe we op de beste manier kunnen zorgen dat afdelingen onderdeel en aangesloten organisaties aangesloten zijn bij de KNVvL. Het is de bedoeling dat de Adviescommissie Organisatiemodel de vicevoorzitter ondersteunt bij het verhelderen van de organisatiestructuur van de KNVvL wat betreft afdelingen en aangesloten organisaties. De keuze is namelijk gemaakt dat de KNVvL een eenheidsorganisatie is; daarover worden geen adviezen voor alternatieven verwacht.

Samenstelling Organisatiemodel

- Bestuurslid   Wouter Stigter
- Voorzitter   x
- X
- X
- X

Profielschets leden Organisatiemodel

Leden van de Adviescommissie Organisatiemodel hebben ervaring met organisatievraagstukken. Het is de bedoeling dat zij zorgen voor een zo eenvoudig mogelijk organisatiemodel met erkenning van de relevantie van de Verenigingsraad, Verenigingsbestuur, Verenigingsbureau en Afdelingen. We zoeken naar organisatiedeskundigen, bestuurskundigen en mensen met een organisatie strategische achtergrond.